

Crítica

Diàleg per a piano i percussió

Redacció on 10 març, 2015 / Comments closed

El duo de pianos format per Vesko Stambolov i Emili Brugalla (foto d'arxiu)

LICEU GRANS PIANISTES. Emili Brugalla & Vesko Stambolov, duo de piano. Marc Cabero i Iván Herranz, percussions. Obres de Ravel, Guix i Bartók. **AUDITORI DEL CONSERVATORI DEL LICEU. 5 DE MARÇ DE 2015.**

Per Mònica Pagès

El Conservatori del Liceu, en una programació nodrida de concerts, va presentar el 5 de març passat un programa de formació instrumental poc habitual: dos pianistes i dos percussionistes, que eren Emili Brugalla i Vesko Stambolov als dos teclats, i Marc Cabero i Iván Herranz en els nombrosos instruments de percussió que omplien l'escenari. El programa esco → per aquest quartet de músics va ser la versió lliure per a piano a quatre mans i percussió de *Ma mère l'Oye* de Maurice Ravel en l'arranjament de Peter Sadlo, a continuació es va poder sentir l'estrena absoluta de l'obra de Josep Maria Guix per a dos pianos *Wind... Chimes!* i, per últim, la *Sonata per a dos pianos i percussió* de Béla Bartók.

El programa proposat per aquests intèrprets i també professors del Conservatori Superior de Música del Liceu donava l'oportunitat d'escoltar el diàleg musical que poden establir dues possibilitats sonores emparentades però de naturalesa molt diversa com són la del piano i la dels diversos instruments de percussió. L'inici amb aquest arranjament cambrístic de *Ma mère l'Oye*, que ja va ser escrita originalment per a piano a quatre mans abans que el mateix Ravel l'orquestrés el 1911, va permetre entrar suaument en matèria amb aquesta obra tan coneguda i de factura descriptiva en la qual les quatre mans al piano reproduïen la partitura de l'orquestra que s'amplifica i s'accentua amb les intervencions de la percussió, que hi fa uns efectes sonors i hi dóna unes puntuacions tímbriques brillants i precises. Aquesta versió de l'obra de Ravel manté la lluminositat i l'exotisme que l'ha fet cèlebre, però sense perdre'n la complexitat. Emili Brugalla i Vesko Stambolov, que ja s'han presentat en altres ocasions com a duet, van interpretar l'obra de Ravel deixant-se anar en els matisos descriptius que conté i aconseguint un bon encaix amb la percussió de Marc Cabero i Iván Herranz.

L'obra *Wind... Chimes!* de Josep Maria Guix és una obra d'encàrrec d'aquest duet de pianistes, Brugalla-Stambolov, i té com a font d'inspiració els efectes sonors del vent, tal i com explica el títol que en català vol dir "Vent... Campanes!" Una obra hipnòtica, com la defineix el seu compositor, que comença subtilment i va creixent a la manera d'un cànon fins a arribar al clímax sonor. Una successió melòdica que no sembla tenir principi ni fi i que agafa una forma circular que converteix els colors metàl·lics del piano en vaporositats musicals extasiadores i alhora obsessives. Sembla que el moment actual vol donar exemples com aquest de creació infinita, que busca portar l'art cap a una vivència mística o de sensorialitat metafísica fora d'aquest món. Una obra que sens dubte aporta modernitat i repte al repertori per a dos pianos.

Després d'aquesta obertura musical cap a l'infinit que suggereix l'obra de Guix, el programa del concert ens retornava a la terrenalitat d'una obra mestra del segle XX, la *Sonata per a dos pianos i percussió* de Béla Bartók, composta el 1937 i que el mateix compositor hongarès va estrenar l'any següent a Basilea amb la seva esposa a l'altre piano. El mateix Bartók va situar els dos pianos amb la cua de cara a la percussió, amb els intèrprets asseguts d'esquena, en una banda i altra del conjunt instrumental de la percussió ocupant el centre de l'escenari. Visualment és, doncs, un espectacle d'una gran plasticitat, en què els quatre intèrprets s'interpel·len sense fer diferències, "iguals en rang", tal com deixà dit Bartók. Les tres parts d'aquesta sonata donen forma a un tríptic equilibrat i prou diferenciat, que segueix una forma clàssica en la presentació dels temes que integren el primer moviment, amb un caràcter expressiu, intens i enèrgic; el segon resulta més misteriós, atmosfèric, i el tercer té un esperit més triomfant i esperançador. L'elaboració compositiva de tots tres fa un teixit harmònic dens i ric que es construeix amb una estructura rítmica que experimenta de manera recíproca amb diversos plànols sonors, tant dels dos pianos com de la percussió, i també amb els timbres de tots, que de vegades es contraposen i en d'altres

s'uneixen en unísons que subratllen amb una gran força emotiva els temes imbricats.

Un concert poc usual, poc freqüent, i amb un esperit de vitalitat i de present, tant per l'estrena de Guix com per la vigència de la creació de Ravel i de Bartók, que va donar una ocasió irrepetible al públic assistent a l'Auditori del Conservatori del Liceu, que en moments com aquest esdevé un focus d'interès no únicament pedagògic, sinó també interpretatiu en l'oferta musical de Barcelona.